

ዋና ዋና ነጥቦች

በአለምአቀፍ የባዮቴክ ገበያ ሁኔታ/ጂኤም ሰብል 2010

በክላይቭ ጀምስ የISAAA መስራች

በባዮቴክ የሚመረቱ ሰብሎች ከ1 ቢሊዮን ሄክታር በላይ ሆኑ።

2010 የባዮቴክ እህሎች ገበያ ላይ የዋለበት 15ኛው ክብረ በዓል ነበር፤ ከ1996 — 2010

ከ 1996 — 2010 ጠቅላላ የሄክታር ብዛት ከ 1 ቢሊዮን ይበልጣል። (ይህም ዩናይትድስቴትስ ወይም ቻይናን መሬት ስፋት የሚወዳደር ነው።) ይህ በግልፅ የሚያመለክተው ባዮቴክ ሰብሎች በከፍተኛ ደረጃ ላይ መሆናቸውን ነው። ከ1996 — 2010 ባለው ጊዜ ውስጥ በ87 እጥፍ የጨመረው የባዮቴክ ሰብል የሚያሳየው በታሪክ በከፍተኛ ፍጥነት ተቀባይነት ካገኙ የግብርና ቴክኖሎጂዎች ሁሉ ግንባር ቀደም ቦታ መያዙን ነው።

በ2010 የተመዘገበው የባለሁለት አሃዝ 10 በመቶ ዕድገት 148 ሚሊዮን ሄክታር ያደረሰው ሲሆን፤ በ15 አመታት ውስጥ የተመዘገበው 14 ሚሊዮን ሄክታር ሁለተኛው ትልቁ አሃዝ ነው። በባህሪ ሄክታር ብዛት በ2009 ከነበረው 180 ሚሊዮን በ2010 የተመዘገበው 205 ሚሊዮን ሄክታር ሲሆን የ14 በመቶ ጭማሪ ወይም፤ በበህርይ ስሌት የ25 ሚሊዮን ሄክታር ጭማሪን ያመለክታል።

የባዮቴክ እህል የሚዘሩ አገሮች ብዛት በ2009 25 ብቻ የነበሩ ሲሆን በ2010 ወደ 29 ሀገሮች ደርሰዋል። በዚህ ጊዜ ውስጥ 10 ትልልቅ አገሮች ከ1ሚሊዮን ሄክታር በላይ ዘርተዋል። ከአለም ሕዝብ ብዛት ከግማሽ በላይ የሆኑት ማለትም 59 በመቶ ወይም በግምት 4 ቢሊዮን ሕዝብ የሚኖረው ባዮቴክ እህል በሚዘሩ 29 አገሮች ውስጥ ነው።

ሶስት አዳዲስ አገሮች ማለትም ፓኪስታን ፣ በርማ ፣ እና ስዊድን ባዮቴክ ሰብል ለመጀመሪያ ጊዜ በ2010 መዝራት የጀመሩ ሲሆን ጀርመንም እንዲሁ መዝራቱን እንደገና ቀጥላለች።

በ2010 ካሉት 29 ባዮቴክ ሰብል አገራት ውስጥ 19 ታዳጊ አገሮች ሲሆኑ፤ 10 ብቻ የኢንዱስትሪ አገሮች ናቸው። በተጨማሪም ሌሎች 30 አገሮች የባዮቴክ ሰብሎችን ወደ አገራቸው ያስገቡ ሲሆኑ፤ 59 አገሮች ባዮቴክ ሰብሎችን ለማስገባት ወይም ለመዝራት የተቀበሉ ናቸው። በእነዚህ 59 አገሮች ውስጥ 75% የሚሆነው የአለም ህዝብ ይኖራል።

በ2010 15.4 ሚሊዮን ገበሬዎች የባዮቴክ ሰብሎችን የዘሩ ሲሆን፤ እነዚህ 90 በመቶ ወይም 14.4 ሚሊዮን ደሃ በታዳጊ አገሮች ውስጥ የሚኖሩ ገበሬዎች ናቸው። የተጠቃሚ ገበሬዎች ብዛት ሊጨምር የቻለው ከባዮቴክ ሰብሎች የሚያገኙት ጥቅም ስለጨመረ ነው። ከ1996 ወዲህ በዓለም ዙሪያ ያሉ ገበሬዎች በግምት ወደ 100ሚሊዮን የየራሳቸውን ውሳኔ በየአመቱ በባዮቴክ ሰብል መዝራት ያደረጉ ሲሆን ይህም የሆነበት ምክንያት ከባዮቴክ ሰብሎች የሚገኘውን ጥቅም በእጅጉ በመረዳታቸው ነው።

ታዳጊ አገሮች በ2010 የአለምን የባዮቴክ እህል መጠን 48 በመቶ ያህሉን ድርሻ የያዙ ሲሆን ከ2015 በፊት የኢንዱስትሪ አገሮችን እንደሚበልጡ ይጠበቃል። በታዳጊ አገሮች የባዮቴክ ሰብሎች ዕድገት ፈጣን ሲሆን፤ 17 በመቶ ወይም በ10.2 ሚሊዮን ሄክታር፤ በአደጉ አገሮች ግን 5 በመቶ ወይም 3.8 ሚሊዮን ሄክታር መሆኑ ታውቋል።

በባዮቴክ እህል አጠቃቀም 5ቱ ዋና ዋና አገሮች በኢስያ፤ ቻይናና ህንድ በደቡብ አሜሪካ ብራዚልና አርጀንቲና እንዲሁም በአፍሪካ ደግሞ ደቡብ አፍሪካ ናቸው።

በደቡብ አሜሪካ የዕድገት አንቀሳቃሽ የሆነችው ብራዚል በባዮቴክ ሰብል የተሸፈነ መሬቷን ከማንኛውም ሀገር በላይ ወደ 4ሚሊዮን ሄክታር አሳድጋለች።

በአውስትራልያ ካለፈው የከፋ ድርቅ በኋላ የባዮቴክ ሰብል በከፍተኛ ፍጥነትና ስፋት በማገገም 184% ጨምሮ ወደ 653000 ሄክታር አድጓል።

ቡርኪናፋሶ በባዮቴክ ሰብል ጭማሪ በማሳየት ሁለተኛ ደረጃን የያዘች ሲሆን በ80000 ገበሬዎች 126 በመቶ እድገት በማስመዘገብ ወደ 260ሺህ ሄክታር ደርሳለች። ይህም በባዮቴክ ሰብሎች በማላመድ ረገድ 65 በመቶ የሚሆነውን ድርሻ እንድታገኝ አድርጓታል።

በርማ በ375ሺህ አነስተኛ ገበሬዎች 270 ሺህ ሄክታር በባዮቴክ ጥጥ በመሸፈን 75 ከመቶ የሚደርሰውን የአገሪቱን የጥጥ እርሻዎች በባዮቴክ ጥጥ እንዲሸፈን አድርሳለች።

ህንድ ለ9 ተከታታይ አመታት 6.3 ሚሊዮን የሚደርሱ ገበሬዎች በ9.4 ሚሊዮን ሄክታር መሬት ላይ ባዮቴክ ጥጥ በመዘራታቸው መጠኑ 86 በመቶ የሚደርሰው የአገሪቱ የጥጥ ምርት ባዮቴክ እንዲሆን አድርጎታል።

ጫክሲኮ ለመጀመሪያ ጊዜ የባዮቴክ በቆሎ በሙከራ ደረጃ ዘርታለች።

8 የአውሮፓ ሕብረት አገሮች የባዮቴክ (BT) በቆሎ ወይም “Amflora” የሚባለውን ስኳር ድንች ህብረቱ ከ13 ዓመት በኋላ አዲስ ፈቃድ በመስጠቱ ለመጀመሪያ ጊዜ ሊመረት ችሏል።

በ2010 በታሪክ ለመጀመሪያ ጊዜ በግምት 1.5 ቢሊዮን ሄክታር ከሚደርሰው የአለም የሰብል አርሻ ሽፋን 10 በመቶ የሚሆነው በባዮቴክ ሰብሎች የተሸፈነ ሲሆን ከ50% በላይ የሚሆነውን የአለም የሰብል ድርሻ በ29 ባዮቴክ አብቃይ አገሮች ውስጥ ይገኛል።

ጣምራ በሀሪ ያላቸው የባዮቴክ ሰብሎች በጣም ጠቃሚ መገለጫዎች ናቸው። በ2010 አስራ አንድ አገሮች ሁለት ወይም ከዚያ በላይ ባህርይ ያላቸው ባዮቴክ ሰብሎች ያለሙ ሲሆን ከነዚህ አገሮች ውስጥ ስምንቱ ታዳጊ አገሮች ናቸው። በ2010 በአጠቃላይ በአለም ውስጥ ከለማው 148ሚሊዮን ባዮቴክ ሰብሎች ውስጥ 32.2 ሚሊዮን ሄክታሩ ወይም 22% የሚደርሰው በጥምር ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ባህሪያት የተሻሻሉ ባዮቴክ ሰብሎች ነበር።

ከ1996 — 2009 ባለው ጊዜ ውስጥ የባዮቴክ ሰብሎች ለዘላቂ ልማትና የአየር ንብረት ለውጥን በመከላከል በኩል አስተዋፆ ያደረጉ ሲሆን ይኸውም፤

- የሰብል ምርትን 65 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር በሆነ መጠን በመጨመር፤
- ለአካባቢ ንጽህና አስተዋፆ በማድረግ፤ ይኸውም 393 ሚሊዮን ኪ.ግ. የሚደርስ ፀረ-ተባይ እንዳይረጭ በማድረግ፤
- በ2009 ብቻ የካርቦን ዳይኦክሳይድ ልቀትን በ18 ቢሊዮን ኪ.ግ. በመቀነስ፤ ይህም በግምት 8ሚሊዮን መኪኖች የሚለቁትን ካርቦን ዳይኦክሳይድ መጠን ያክላል፤

- 75 ሚሊዮን የሚደርስ መሬት እንዳይታረስ በመሆኑ የበዝሀ-ሀይወትን በመጠበቅ፤
- 14.4 ሚሊዮን የሚሆኑ ገበሬዎችን ተጠቃሚ በማድረግና ከድህነት እንዲላቀቁ በመርዳት ነው።

ታዲያ አገሮች የባዮቴክኖሎጂ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ከተፈለገ ጊዜና ዋጋን ያገናዘበ ፈጣን፤ ሃላፊነት የሚሰማው፤ ጥልቀት ያለው ነገር ግን ገዳቢ ያልሆነ የባዮቴክኖሎጂ ህግና ደንብ ያስፈልጋል።

ዓለም አቀፍ የዘር ዋጋን ካየን በ2010 በባዮቴክኖሎጂ የተሻሻሉ ሰብሎች ዘር ዋጋ ወደ 11.2 ቢሊዮን የአሜሪካን ዶላር ይገመታል። በአጠቃላይ ምርት ባዮቴክ በቆሎ፤ ቦሎቄ እና ጥጥ ብቻ በየአመቱ ወደ 150 ቢሊዮን የአሜሪካ ዶላር የሚደርስ ዋጋ አላቸው።

ለሚቀጥሉት አምስት አመታት ለባዮቴክ አበረታች ሁኔታዎች አሉ። ይኸውም

1. ድርቅን የሚቋቋም በቆሎ ለ2012 ይጠበቃል
2. ጎልድን ሩዝ በ2013 ገበያ ላይ እንደሚውል ይጠበቃል
3. ቤተ-ሩዝ ከ2015 በፊት የሚጠበቅ ሲሆን ይኸውም ከአንድ ቢሊዮን በላይ ድሀ የገበሬ ቤተሰቦችን በኤስያ ብቻ ይረዳል ተብሎ ይጠበቃል

የባዮቴክ ሰብሎች የ2015 የሚሊንዮም የዕድገት ግቦችን ይኸውም ድህነትን በግማሽ በመቀነስና እንዲሁም ምርታማነትን በመጨመር የISAAA መስራች የበላይ ጠባቂን፤ የሰላም ኖቤል ተሸላሚና ተግባራቸው ከአንድ ቢሊዮን ህዝብ በላይ ከረሃብ እንዲድን ያደረጉትን ክቡር ሮርማን በርሎግን እንደዘክራቸው ያደርገናል።

Detailed information is provided in ISAAA Brief 42 “Global Status of Commercialized Biotech/GM Crops: 2010”, authored by Clive James. For further information, please visit://www.isaaa.org or contact ISAAA SEAsiaCenter at +63 49 536 7216 or email to info@isaaa.org.